

Föreningen Sveriges Vattenkraftskommuner

Grundad 1999

Ett 40-tal medlemskommuner
i skogslänen

Bollnäs 28 april 2010

Föreningens syfte

- Föreningens syfte är att skapa opinion för att vattenkraftskommunerna får del i det värde vattenkraftproduktionen genererar (naturresursåterbäring). Kommunerna skall därvid tillförsäkras stabila och förutsägbara intäkter.
- Föreningen skall vara partipolitiskt neutral och skall inte ta ställning för eller emot utbyggnad av vattenkraften.

Det började på 1960-talet

- Riksdagsmannen Karl Pettersson (m) i Stugun var först med att lägga en motion om återföring av vattenkraftsmedel
- Sedan dess har en mängd riksdagsmotioner lagts med krav i samma riktning. I riksdagen har c, kd, mp och v agerat för återföring.
- Ännu inget resultat, men vi ger inte upp.

Vattenkraftens skador är lokala

Vattenkraften är en fantastisk energikälla, eftersom den är både klimatsmart och förnybar. Men även vattenkraften leder till miljöskador.

Medan fossila bränslen (gas, kol och olja) producerar växthusgaser (CO₂) och kärnkraften har risker av global karaktär är vattenkraftens miljöskador av lokal karaktär.

Kompensation för miljöingrepp

Exploateringen av vattenkraften har försämrat förutsättningarna för fiske, jord- och skogsbruk, liksom för turismen.

Det är ett rättvisekrav att vattenkraftskommunerna och berörda regioner kompenseras för ingreppen i miljö och natur. De kommuner som bidrar med sina forsar till den gemensamma vattenkraftsproduktionen bör få en rättmätig del av den värdeskapning som sker lokalt.

Norge inspirerar

- Landssammanslutninga av Vasskraftskommunar (LVK) bildades 1978 och organiserar ca 170 av Norges kommuner
- Norge har idag ett väl fungerande system för återföring av vattenkraftsmedel. Ungefär sex miljarder NOK netto överförs till vattenkraftskommunerna
- Bred politisk enighet bakom systemet

Värdeskapning i distrikten

Vattenkraften är en *nationell resurs med stark lokal tillhörighet.*

*Stortingets motivering för
vattenkraftskommunernas rätt till återbäring*

Enighet över partigränserna 1

-Vannkraften er en nasjonal resurs med en sterk lokal forankring. Den sterke lokale forankringen innebærer at kraftkommunene får særskilte skatteinntekter fra kraftvirksomheten. Det har vært bred enighet om dette.

Sigbjørn Johnsen, finansminister (AP)

Enighet över partigränserna 2

- *Høyre synes det är rimelig at grunnrenten også fordeles til kommuner som har avgitt naturresurser.*
- *Vi har derfor i arbeidet med kraftbeskatningen lagt avgjørende vekt på å sikre kommuner og fylkeskommuner en rimelig del av skatteinntektene fra kraftverkene som grunnlag for videre vekst og utvikling.*

Erna Solberg, partileder Høyre

Norgemodellen för återföring I

Naturresursskatt

1,3 öre/kwh (1,1 öre/kwh till kommunen och 0,2 procent till fylket)

Egendomsskatt

Upp till 0,7 %. Kommunal skatt som kommunen själv beslutar om

Norgemodellen för återföring II

Koncessionsavgifter

Avgift för kraftstationer beräknad efter nhk (naturhestekraft) Indexjusteras vart 5:e år

Avsätts till fond vars avkastning nyttjas till näringlivsutveckling

Koncessionskraft

Alla kraftkommuner har rätt att köpa el (upp till 10 % av produktionen till självkostnad (2008: 9,48 öre/kwh). Elen får nyttjas i kommunen eller säljas fritt på marknaden.

En modell för Sverige

Om det norska systemet överförs till Sverige skulle det motsvara ungefär 3 öre/kwh.

Sammanlagt skulle detta innebära en återföring till vattenkraftskommunerna på ca 2 500 miljoner kronor per år.

Fördela fastighetsbeskattningen mellan staten och kommunerna

I år (2010) tar staten in närmare 2,9 miljarder kronor, enbart på fastighetsbeskattning av vattenkraftsanläggningar. Lägg till detta att staten tar in långt större summor i energibeskattnig.

FSV föreslår att halva fastighetsskatten ska återföras till de kommuner och bygder som bidrar med sina forsar till kraftproduktionen.

Statens fastighetsbeskattning av skogslänen 2010

Norrbottnen	689 471 000
Västerbotten	557 905 000
Jämtland	528 259 000
Västernorrland	521 974 000
Gävleborg	100 078 000
Dalarna	159 800 000
Värmland	83 324 000
Summa skogslänen:	<u>2 640 801 000</u>

Jämtlandskommunernas krav vid vindkraftsutbyggnad

- Vid alla vindkraftsutbyggnader ska bygdepeng/återföringsmedel utbetalas årligen.
- Beloppet ska utgöra minst en procent av bruttovärdet av producerad el och avtal ska träffas i ett tidigt skede
- Pengarna ska användas för utvecklingsändamål i de bygder där vindkraftverken placerats
- Minst tio procent av kapaciteten ska erbjudas till lokala intressenter till självkostnadspris

Vattenkraft - vindkraft

Slutsats:

När vindkraften byggs ut är det viktigt att tidigt ha ett system för återföring till lokalsamhället/kommunen.

Annars riskerar vi samma situation som för vattenkraften och måste slåss för en rättfärdig fördelning i efterhand. Och då blir det mycket svårare...